

Закон за студентскиот стандард

КОНСОЛИДИРАН ТЕКСТ

(„Службен весник на Република Македонија“ бр. 15/2013 и 120/2013).

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредува дејноста студентски стандард, основањето, организацијата, функционирањето и управувањето во установите за студентскиот стандард како дел од системот на образованието и стипендирањето на студентите.

Член 2

(1) Студентскиот стандард се остварува во установи за студентски стандард кои се организираат како државен студентски дом и приватен студентски дом (во натамошниот текст: студентски домови).

(2) Студентски домови се основаат за остварување на интереси и потреби за престој на студентите кои студираат надвор од местото на живеење.

(3) Студентските домови имаат својство на правно лице и се запишуваат во Централниот регистар на Република Македонија.

Член 3

Дејноста студентски стандард што се остварува во студентските домови е од јавен интерес.

Член 4

Секој редовен студент, под еднакви услови утврдени со овој закон, има право да престојува во студентски дом.

Член 5

(1) Во студентскиот дом е забрането верско образование, како и политичко и верско организирање и дејствување.

(2) Во просториите на студентскиот дом се забранува истакнување на партиски и верски обележја.

Член 6

(1) Студентскиот дом има печат.

(2) Во средината на печатот е грбот на Република Македонија, а од страната името на Република Македонија и името (називот) и седиштето на студентскиот дом.

Член 7

(1) Студентскиот дом има статут.

(2) Согласно на статутот на државниот студентски дом дава Министерството за образование и наука (во натамошниот текст: Министерството).

(3) Согласно на статутот на приватниот студентски дом дава основачот.

Член 8

Владата на Република Македонија (во натамошниот текст: Владата), во согласност со развојните документи, донесува програма за остварување и развој на дејноста студентски стандард.

Член 9

Под студентски стандард, во смисла на овој закон, се подразбира обезбедување на сместување, исхрана, школарина, стипендии, како и задоволување на работните, културните, информативните, спортско-рекреативните и други заеднички потреби на студентите.

Член 10

(1) Студентски дом е установа која на студентите им обезбедува сместување, исхрана, грижа за здравјето, културно-забавни, спортско-рекреативни и други активности.

(2) За студентите може да се организира сместување и во приватен студентски дом.

(3) Доколку во студентскиот дом останат слободни места може да се пополнат со редовни ученици од средните училишта согласно со Законот за ученичкиот стандард.

II. ОСНОВАЊЕ И ПРЕСТАНОК СО РАБОТА НА СТУДЕНТСКИТЕ ДОМОВИ

Член 11

(1) Државен студентски дом основа Владата.

(2) Приватен студентски дом може да основа домашно или странско правно и физичко лице врз основа на одобрение, согласно со овој закон.

Член 12

(1) Услови за основање на државен студентски дом се:

- доволен број студенти,
- да се обезбедени потребни средства за основање и работа,

- да се обезбедени опрема, простор и соодветен кадар и
- други услови определени со закон.

(2) Условите наведени во ставот (1) алинеи 2, 3 и 4 на овој член се однесуваат и при основање на приватни студентски домови.

(3) Нормативите и стандардите за опрема, простор и кадар ги пропишува министерот надлежен за работите од областа на образованието (во натамошниот текст: министерот).

(4) Поблиските прописи за исхрана на студентите во студентските домови ги пропишува министерот врз основа на мислење од надлежна установа од оваа дејност.

Член 13

(1) Покрај условите утврдени во членот 12 од овој закон, за основање на приватен студентски дом основачот треба да приложи банкарска гаранција дека ќе биде во состојба да ги надомести средствата кои студентите ги уплатиле на приватниот студентски дом кој престанал со работа и другите трошоци кои ќе ги имаат студентите заради префрлувањето во друг студентски дом во Републиката.

(2) Висината на банкарската гаранција од ставот (1) на овој член ја утврдува министерот во зависност од бројот на примените студенти во студентскиот дом, како и од висината на надоместокот кој се уплаќа за сместувањето и исхраната на студентите.

Член 14

Постапката за основање приватен студентски дом започнува со доставување на барање за одобрение за основање на приватен студентски дом кон кое се приложува елаборат за основање и предлог основачки акт за основање на приватен студентски дом.

Член 15

(1) Елаборатот за основање на приватен студентски дом особено ги содржи: податоците за основачот, бројот на легла за студенти, просторните услови и опрема за остварување на дејноста, изворот на финансиските средства за вршење на дејноста, можноста за обезбедување на потребниот број кадри кои можат да бидат вработени во студентскиот дом и план за начинот на кој ќе бидат исполнети другите услови кои се утврдени во нормативите и стандардите за основање на приватен студентски дом.

(2) Барањето за одобрение за основање на приватен студентски дом со елаборатот за основање на приватен студентски дом и предлог основачкиот акт за основање на приватен студентски дом се доставува до Министерството.

(3) За утврдување на исполнетоста на условите од членовите 12 и 13 од овој закон, министерот формира комисија составена од двајца претставници од Министерството и еден претставник од Државниот просветен инспекторат.

Член 16

Одлука за давање одобрение за основање на студентски дом донесува Владата по претходно мислење од Министерството, доколку се исполнети условите утврдени во членовите 12 и 13 од овој закон.

Член 17

Со одлуката од членот 16 од овој закон се утврдува:

- потребниот кадар, опрема и простор според утврдени нормативи и стандарди,
- бројот на студентските легла и
- почеток со работа на студентскиот дом.

Член 18

Основачот е должен при основањето на студентски дом да формира комисија која во согласност со закон извршува подготовка за започнување со работа на студентскиот дом.

Член 19

(1) Студентскиот дом започнува со работа по добивање на решение за верификација.

(2) Решението за верификација го донесува Министерството.

(3) По поднесеното барање за верификација Министерството донесува решение за верификација, односно решение за одбивање на барањето за верификација во рок од 60 дена од денот на поднесувањето на барањето.

(4) Против решението од ставот (2) на овој член може да се изјави жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.

(5) Министерството води Регистар на студентските домови основани на територијата на Република Македонија (во натамошниот текст: Регистарот).

(6) Начинот на верификацијата на студентскиот дом, како и формата, содржината и начинот на водење на Регистарот од ставот (5) на овој член ги пропишува министерот.

Член 20

(1) Доколку Министерството не донесе решение за верификација, односно не донесе решение за одбивање на барањето за верификација во рокот утврден во членот 19 став (3) од овој закон, подносителот на барањето има право во рок од три работни дена од истекот на тој рок да поднесе барање до писарницата на министерот заради донесување на решение од страна на министерот.

(2) Формата и содржината на барањето од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот.

(3) Министерот е должен во рок од пет работни дена од денот на поднесувањето на барањето од ставот (1) на овој член до писарницата на министерот да донесе решение со

кое барањето за донесување на решение за верификација е уважено или одбиено. Доколку министерот нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на седиштето на Министерството.

(4) Кон барањето за донесување на решение од ставот (1) на овој член, подносителот на барањето доставува и копија од барањето за донесување на решението за верификација од членот 19 став (2) од овој закон.

(5) Доколку министерот не донесе решение по барањето во рокот од ставот (3) на овој член, подносителот на барањето може за тоа да го извести Државниот управен инспекторат во рок од пет работни дена.

(6) Државниот управен инспекторат е должен во рок од десет дена од денот на приемот на известувањето од ставот (5) на овој член да изврши инспекциски надзор во Министерството и да утврди дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го извести подносителот на барањето за утврдената состојба при извршениот надзор.

(7) Инспекторот од Државниот управен инспекторат од ставот (6) на овој член, по извршениот надзор согласно со закон, донесува решение со кое го задолжува министерот во рок од десет дена да одлучи по поднесеното барање, односно да го уважи или одбие барањето и за преземените мерки во истиот рок да го извести инспекторот и да му достави примерок од актот со кој е одлучено по барањето.

(8) Доколку министерот не одлучи во рокот од ставот (7) на овој член, инспекторот ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој министерот ќе одлучи по поднесеното барање, за што во истиот рок ќе го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање. Инспекторот во рок од три работни дена го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(9) Доколку министерот не одлучи и во дополнителниот рок од ставот (8) на овој член, инспекторот во рок од три работни дена ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител и во тој рок ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(10) Доколку инспекторот не постапи по известувањето од ставот (6) на овој член, подносителот на барањето во рок од пет работни дена има право да поднесе приговор до писарницата на директорот на Државниот управен инспекторат. Доколку директорот нема писарница, приговорот се поднесува во писарницата на седиштето на Државниот управен инспекторат.

(11) Директорот на Државниот управен инспекторат е должен во рок од три работни дена од денот на приемот да го разгледа приговорот од ставот (10) на овој член и доколку утврди дека инспекторот не постапил по известувањето од подносителот на барањето од ставот (6) на овој член или не поднел пријава согласно со ставот (9) на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција за инспекторот и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој инспекторот ќе

изврши надзор во Министерството дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(12) Доколку инспекторот не постапи и во дополнителниот рок од ставот (11) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител против инспекторот и во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(13) Во случајот од ставот (12) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат веднаш, а најдоцна во рок од еден работен ден, ќе овласти друг инспектор да го спроведе надзорот веднаш.

(14) Во случајот од ставот (13) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(15) Доколку директорот на Државниот управен инспекторат не постапи согласно со ставот (11) на овој член, подносителот на барањето може да поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител во рок од осум работни дена.

(16) Доколку министерот не одлучи во рокот од ставот (8) на овој член, подносителот на барањето може да поведе управен спор пред надлежниот суд.

(17) Постапката пред Управниот суд е итна.

Член 21

(1) Владата може до го одземе одобрението за основање на приватен студентски дом по предлог на Државниот просветен инспекторат, ако:

- основачот основа приватен студентски дом спротивно на одлуката од членот 16 од овој закон и
- се утврди дека приватната установа повеќе не ги исполнува условите од членовите 12 и 13 од овој закон или не ги спроведува одредбите од овој закон и подзаконските акти што произлегуваат од него.

(2) Одобрението за основање на приватен студентски дом може да престане и по барање на основачот.

Член 22

(1) Со денот на донесувањето на актот за одземање, односно престанок на одобрението, приватниот студентски дом престанува со работа.

(2) Врз основа на актот за одземање, односно престанок на одобрението, приватниот студентски дом се брише од Регистарот од членот 19 став (5) од овој закон.

(3) Основачот е должен на студентите од приватниот студентски дом што престанал со работа да им обезбеди соодветно сместување и исхрана на трошок на основачот до крајот на студиската година.

(4) Актот од ставот (2) на овој член се објавува во “Службен весник на Република Македонија”.

(5) Основачот по донесувањето на актот за престанувањето со работа на студентскиот дом, во рок од три дена од денот на донесувањето на актот, го известува Централниот регистар на Република Македонија за бришење на студентскиот дом од соодветниот регистар.

III. ПРОГРАМА ЗА РАБОТА

Член 23

(1) Работата во студентските домови во текот на студиската година се утврдува со годишна програма.

(2) Годишната програма за работа на државните студентски домови ја донесува управниот одбор на студентскиот дом на предлог на директорот на студентскиот дом најдоцна до 1 ноември во тековната година.

(3) Годишната програма за работа на приватните студентски домови ја донесува органот на управување на студентскиот дом најдоцна до 1 ноември во тековната година.

IV. СТУДЕНТИ

Член 24

(1) Право на сместување и исхрана во државните студентски домови имаат студентите кои се школуваат надвор од местото на живеење.

(2) Запишување и прием во државните студентски домови се врши по пат на конкурс кој го објавува Министерството во средствата за јавно информирање најдоцна до 15 јули. (3) Запишувањето и приемот на студентите во приватните студентски домови се врши по пат на конкурс, кој го објавува основачот.

(4) Конкурсите од ставовите (2) и (3) на овој член се објавуваат во средствата за јавно информирање што се издаваат на македонски јазик и во средствата за јавно информирање што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните на Република Македонија и во единиците на локалната самоуправа.

(5) Конкурсот од ставот (2) на овој член ги содржи следниве критериуми за прием на студентот: успехот во учењето, редовноста во студирањето и семејно-материјалната положба на студентот. Во конкурсот се содржи и бројот на расположливите места, потребните документи и роковите за пријавување на конкурсот за запишување на студентите во студентските домови и рокот за сместување во студентските домови.

(6) Од бројот на расположливите места во државниот студентски дом 40% од местата се за студенти од членот 25 ставови (1) и (2) од овој закон, а 25% се за студентите кои постигнале особено висок успех во учењето.

(7) Студентите за прием во државен студентски дом поднесуваат електронска пријава, која е достапна на интернет страницата на Министерството.

Член 25

(1) При бодирањето на поднесените електронски пријави од членот 24 став (7) од овој закон децата без родители и родителска грижа, децата со посебни потреби, децата на корисници на социјална парична помош и постојана парична помош, децата на самохран родител, децата на невработени родители, децата на корисници на надоместок по основ на престанок на работен однос од деловни причини, за кои вкупните приходи во семејството се до минималната плата утврдена во Република Македонија, добиваат до 100 бода, во зависност од успехот во учењето и/или од должината на времетраењето на примањето на социјална парична помош и постојана парична помош, освен децата без родители и родителска грижа и децата со посебни потреби за кои вкупните приходи во семејството може да бидат и над минималната плата утврдена во Република Македонија.

(2) При бодирањето на поднесените електронски пријави од членот 24 став (7) од овој закон децата на самохран родител, децата на невработени родители и децата на корисници на надоместок по основ на престанок на работниот однос од деловни причини за кои вкупните приходи во семејството се над минималната плата утврдена во Република Македонија, добиваат 50 бода и се бодираат до 50 бода за семејно-материјалната положба на студентот. [2](#)

(3) Начинот на прием на студентите во државните студентски домови го пропишува министерот.

Член 26

(1) Директорот на студентскиот дом, од редот на вработените во студентскиот дом, определува лице/лица одговорни за сместување на примените студенти.

(2) Студентскиот дом со примените студенти склучува договор за користење на услугите.

(3) Со договорот за користење на услугите се уредуваат меѓусебните права, обврски и одговорности на студентите и на студентскиот дом.

Член 27

(1) При користењето на услугите во студентските домови студентот е должен да се придржува на куќниот ред што го донесува управниот одбор.

(2) На студентите кои не се придржуваат на утврдениот куќен ред може да им се изрече воспитна мерка писмена опомена, опомена пред отстранување и забрана на користење на услугите во студентскиот дом.

(3) Воспитните мерки писмена опомена и опомена пред отстранување се изрекуваат за полесни повреди на куќниот ред на студентскиот дом.

(4) Полесна повреда на куќниот ред на студентскиот дом е:

- недолично и неодговорно однесување кон другите студенти и вработените во студентскиот дом,
- неодговорно однесување кон имотот и инвентарот на студентскиот дом со што се предизвикува помала материјална штета,
- не почитување на забраната за пушење во студентскиот дом,
- непристојно однесување во ресторанот на студентскиот дом,
- не одржување на хигиената во собата и заедничките простории во студентскиот дом и
- пуштање на гласна музика.

(5) Забраната на користење на услуги во студентскиот дом може да се изрече само за потешки повреди на куќниот ред на студентскиот дом.

(6) Потешка повреда на куќниот ред на студентскиот дом е:

- ненавремено непријавување на дефекти на уредите кои би предизвикале материјална штета,
- внесување и употреба на алкохол или наркотични средства,
- не придржување кон прописите за заштита од болест, пожар, експлозија, штетно дејствување на отрови и други опасни материи и повреда на прописите за заштита на животната средина,
- навредливо или насилничко однесување,
- неодговорно однесување кон имотот и инвентарот на студентскиот дом со што се предизвикува поголема материјална штета,
- ненамирени трошоци за сместување во студентскиот дом повеќе од три месеци,
- предизвикување на национална или расна нетрпеливост,
- не преземање или делумно преземање на пропишаните мерки за осигурување на безбедноста на доверениот инвентар,
- спречување на вршење на контрола во собата од овластено лице од студентскиот дом,
- отстапување на користење на собата на друго лице со стекнување на материјална корист и
- повторување на полесните повреди на куќниот ред.

(7) Забраната на користењето услуги во студентскиот дом може да се изрече во траење до една година.

(8) Изречената воспитна мерка од ставот (2) на овој член влијае на редоследот и приемот на кандидатите при конкурирањето за прием во студентските домови.

(9) Против изречената воспитна мерка, студентот има право на приговор во рок од осум дена од денот на доставувањето на одлуката до органот определен со статутот на установата.

(10) Одлуката по приговорот е конечна.

(11) Студентите кои не се придржуваат на куќниот ред и/или ќе направат штета на студентскиот дом, покрај изречената воспитна мерка ја надоместуваат и направената штета.

(12) Начинот на надоместувањето на штетата се уредува со статутот на студентскиот дом.

Член 28

Начинот на изрекување на воспитните мерки поблиску се утврдува со статутот на студентскиот дом.

Член 29

Престојот во студентскиот дом на студентот му престанува ако студентот:

- го завршил образованието,
- не се пријави во роковите што се определени со конкурсот,
- се испише,
- не го почитува куќниот ред и
- во други случаи утврдени со закон и статутот на студентскиот дом.

Член 30

Телесното казнување и психичкото малтретирање на студентот е забрането.

V. ДОКУМЕНТАЦИЈА И ЕВИДЕНЦИЈА

Член 31

- (1) Во студентските домови за примените студенти се води документација и евиденција.
- (2) Документација во студентските домови е главната книга каде што се води евиденција за примените студенти.
- (3) Евиденција во студентските домови е досието што се води за секој примен студент.
- (4) Главната книга на примените студенти е документ од трајна вредност.
- (5) Главната книга во студентските домови се води и издава на македонски јазик со употреба на кирилското писмо.
- (6) За студентите од припадниците на заедниците кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик, досието се води и издава на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на јазикот и писмото што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните на Република Македонија и во единиците на локалната самоуправа.
- (7) Формата, содржината и начинот на водењето на документацијата и евиденцијата во студентскиот дом ги пропишува министерот.

VI. ЦЕНА ЗА ПРЕСТОЈУВАЊЕ НА СТУДЕНТИТЕ ВО СТУДЕНТСКИТЕ ДОМОВИ

Член 32

(1) Цената за сместување и исхрана во државните студентски домови се утврдува врз основа на реалните трошоци согласно со нормативи и стандарди за овој вид услуги.

(2) Министерството за студентите кои се сместени во државен студентски дом партиципира во цената за сместување и исхрана до 50% од утврдената цена согласно со ставот (1) на овој член, а разликата до вкупната цена ја доплаќа студентот.

(3) Министерството за студентите кои се сместени во приватен студентски дом, а со кој Министерството има склучено договор за сместување на студенти, партиципира во цената за сместување и исхрана до 50% од утврдената цена согласно со ставот (1) на овој член, а разликата до вкупната цена ја доплаќа студентот.

(4) Министерството за студентите кои се сместени во државен студентски дом деца без родители и родителска грижа, деца со посебни потреби, деца на невработени родители, деца на самохрани родители, деца на корисници на социјална парична помош и постојана парична помош и деца на корисници на надоместок по основ на престанок на работниот однос од деловни причини, целосно ја плаќа цената за сместување и исхрана од ставот (1) на овој член, освен за деца на самохрани родители, деца на невработени родители и деца на корисници на надоместок по основ на престанок на работниот однос од деловни причини за кои вкупните приходи во семејството се над минималната плата утврдена во Република Македонија.

(5) Министерството за студентите кои се сместени во приватен студентски дом, а со кој Министерството има склучено договор за сместување на студенти деца без родители и родителска грижа, деца со посебни потреби, деца на самохрани родители, деца на корисници на социјална парична помош и постојана парична помош и деца на корисници на надоместок по основ на престанок на работниот однос од деловни причини, целосно ја плаќа цената за сместување и исхрана од ставот (1) на овој член, освен за деца на самохрани родители, деца на невработени родители и деца на корисници на надоместок по основ на престанок на работниот однос од деловни причини за кои вкупните приходи во семејството се над минималната плата утврдена во Република Македонија.

(6) Нормативите и стандардите од ставот (1) на овој член ги утврдува министерот, по предлог на стручна комисија која ја формира министерот составена од двајца претставници од Агенцијата за храна и ветеринарство на Република Македонија, двајца претставници од Министерството и еден претставник од Комората на инженери и архитекти на Македонија.

Член 33

(1) Висината на цената за сместување и исхрана во државните студентски домови се утврдува со програмата од членот 8 од овој закон.

(2) Висината на цената за сместување и исхрана во приватниот студентски дом ја определува органот определен од основачот.

(3) Министерството може да додели средства на државните студентски домови за трошоци за тековно работење во однос на режими за греење, електрична енергија, потрошена вода и слично, доколку настанат непредвидливи ситуации кои ги зголемиле трошоците, а не можеле да се предвидат и планираат во нивните буџети, по поднесено писмено барање со образложение од државниот студентски дом до Министерството и по претходна согласност од Министерството за финансии.

(4) Средствата од ставот (3) на овој член се доделуваат по претходно донесена одлука од основачот.

VII. УПРАВУВАЊЕ И РАКОВОДЕЊЕ СО СТУДЕНТСКИТЕ ДОМОВИ

Член 34

(1) Орган на управување во државниот студентски дом е управниот одбор.

(2) Управниот одбор на државниот студентски дом е составен од седум члена, и тоа: тројца претставници од основачот, двајца од редот на вработените во студентскиот дом, еден претставник од здружението на студентите од универзитетот каде што студентскиот дом е придружна членка и еден претставник од универзитетот каде што студентскиот дом е придружна членка, а врз принципите на стручност и компетентност.

(3) Претставниците од здружението на студентите од универзитетот, од основачот и од Министерството не можат да бидат именувани од редот на вработените во државниот студентски дом.

(4) Претставниците на основачот за државните студентски домови ги именува и разрешува Владата.

(5) Претставниците на вработените, на здружението на студентите од универзитетот и на универзитетот се избираат и разрешуваат на начин утврден со статутите на студентските домови и универзитетите, односно статутите на здруженијата на студентите.

(6) Членовите на управниот одбор се именуваат за период од четири години, со право на уште еден избор.

(7) Претставникот од здружението на студентите од универзитетот се именува за период додека е со статус на редовен студент.

(8) Управниот одбор од редот на своите членови избира претседател.

(9) Одлуките на управниот одбор се донесуваат со мнозинство гласови од вкупниот број членови на одборот.

Член 35

Управниот одбор на државниот студентски дом:

- донесува статут,
- донесува годишна програма за работа и ја доставува до Министерството најдоцна до 31 декември во тековната година за наредната година,
- донесува извештај за работата во претходната година и го доставува до Министерството најдоцна до 31 јануари во тековната година,
- донесува годишен финансиски план и го доставува до Министерството до 30 ноември во тековната година за наредната година,
- донесува завршна сметка и ја доставува до Министерството,
- објавува јавен оглас за избор на директор,
- врши интервју со кандидатите за директор,
- предлага кандидат за директор од пријавените кандидати на објавениот јавен оглас за именување на директор,
- предлага цена за сместување и исхрана,
- одлучува по приговори и жалби на вработените во студентскиот дом,
- одлучува по приговори и жалби на студенти и
- врши и други работи утврдени со овој закон и статутот на државниот студентски дом.

Член 36

Органот на управување во приватниот студентски дом и неговиот делокруг ги определува основачот.

Член 37

(1) Директорот е раководен орган на студентскиот дом и е одговорен за законитоста во работата и за материјално-финансиското работење на студентскиот дом.

(2) За директор на државен студентски дом се избира лице кое покрај општите услови утврдени со закон ги исполнува и следниве услови: има завршено високо образование - VII/1 степен на образование или студии од втор циклус со стекнати 240 ЕКТС и има пет години работно искуство по завршувањето на високото образование.

(3) Мандатот на директорот на државниот студентски дом трае четири години со право на повторен избор.

(4) Доколку директорот на студентскиот дом бил избран два мандата последователно за директор на студентскиот дом, истиот веќе не може да биде избран за директор на тој студентски дом.

(5) Директорот на државниот студентски дом го именува и разрешува министерот по предлог на управниот одбор на студентскиот дом.

(6) Директорот на приватниот студентски дом го именува и разрешува основачот.

Член 38

(1) Директорот на студентскиот дом ја организира и раководи со работата на студентскиот дом, самостојно донесува одлуки од делокругот на неговата работа утврдена со закон и актите на студентскиот дом и го застапува пред трети лица.

(2) Во остварувањето на обврските и раководењето од ставот (1) на овој член директорот:

- предлага годишна програма за работа и презема мерки за нејзино спроведување,
- извршува одлуки на управниот одбор,
- врши исплаќање на средства согласно со годишниот финансиски план на студентскиот дом,
- врши избор на вработени,
- врши сместување на примени студенти,
- предлага до Министерството број на студенти кои треба да престојуваат во следната студиска година,
- одлучува за распоредување на вработените,
- одлучува за престанок на работниот однос на вработените,
- поднесува извештај за реализација на годишната програма и за материјално-финансиското работење на установата до управниот одбор и до Министерството и
- врши и други работи предвидени со закон, статут и други акти на студентскиот дом.

Член 39

(1) Управниот одбор на државниот студентски дом, три месеци пред истекот на мандатот на постојниот директор, донесува одлука за распишување јавен оглас за избор на директор.

(2) Во објавениот јавен оглас во јавните гласила се содржани условите кои треба да ги исполнува кандидатот за директор, потребната документација, времето на траење на јавниот оглас и рокот во кој ќе се изврши изборот.

(3) Пријавените кандидати ги доставуваат потребните документи согласно со огласот до управниот одбор.

(4) Пристигнатите документи ги прегледува тричлена комисија од редот на членовите на управниот одбор која работи согласно со статутот на студентскиот дом.

(5) Комисијата е должна во рок од пет дена по завршувањето на огласот да ги разгледа пристигнатите документи.

(6) На кандидатите кои не ги исполнуваат условите предвидени во огласот им се враќаат документите со образложение.

(7) Управниот одбор може да побара дополнителни документи од кандидатите кои ги исполнуваат условите, согласно со одредбите од статутот на студентскиот дом.

(8) Членовите на управниот одбор вршат интервју со кандидатите кои ги исполнуваат условите за директор.

(9) Управниот одбор на државниот студентски дом, во рок од седум дена од извршениот разговор со кандидатите му предлага на министерот кандидат за избор на директор.

(10) Министерот, во рок од 15 дена од денот на приемот на предлогот за кандидат за директор, врши избор на директор на државен студентски дом.

(11) Кандидатите кои не се избрани, во рок од осум дена од денот на приемот на одлуката за избор, имаат право на жалба по однос на спроведувањето на постапката за избор на директор до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(12) Против одлуката на Комисијата од ставот (11) на овој член, кандидатот има право да поведе управен спор пред надлежниот суд.

Член 40

(1) На директорот на студентскиот дом му престанува мандатот, ако:

- сам тоа го побара,
- трајно ја загуби способноста за вршење на должноста директор и
- со навршување на 64 години старост.

(2) Директорот на државниот студентски дом се разрешува пред истекот на мандатот, ако:

- е направена повреда при извршување на закони, други прописи и општи акти, утврдени од страна на Државниот просветен инспекторат,
- не ја остварува програмата за работа на студентскиот дом,
- по негова вина е нанесена штета на студентскиот дом или студентите и на Републиката,
- дозволи организирање дејности и активности што се во спротивност со програмата за работа,
- дозволи исплаќање на средства кои не се утврдени во годишниот финансиски план на студентскиот дом и
- во други случаи утврдени со закон.

Член 41

(1) Доколку постојат одредени сознанија за постапување на директорот спротивно на закон и статутот на студентскиот дом, управниот одбор свикува седница на која се донесува заклучок во писмена форма кој се доставува до директорот.

(2) Директорот има право во рок од седум дена од приемот да се изјасни за наводите во заклучокот.

(3) Доколку управниот одбор не го прифати изјаснувањето на директорот, свикува седница во рок од три дена и во присуство на претставници од Државниот просветен инспекторат и универзитетот каде што студентскиот дом е придружна членка врши интервјуирање на директорот. Претставникот од Државниот просветен инспекторат дава мислење за оправданоста на разрешувањето на директорот.

(4) Доколку управниот одбор оцени дека е неопходно, доставува предлог за разрешување на директорот до министерот.

(5) Разрешениот директор во рок од 15 дена од денот на приемот на одлуката за разрешување има право на жалба по однос на спроведување на постапката за

разрешување до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(6) Против одлуката на Комисијата од ставот (5) на овој член кандидатот има право да поведе управен спор пред надлежниот суд.

Член 42

(1) Министерот, во рок од три дена од денот на разрешувањето на директорот, именува вршител на должноста директор од редот на вработените во студентскиот дом кој ги исполнува условите за директор.

(2) Вршителот на должноста директор ги врши работите до именувањето на нов директор, но не подолго од шест месеци од денот на неговото именување.

Член 43

Директорот кој не е повторно избран на јавен оглас или е разрешен не по своја вина пред истекот на мандатот за времето за кое е избран, се распоредува во студентскиот дом на работно место соодветно на неговата стручна подготовка.

Член 44

(1) Во државните студентски домови се формира совет на станари кој го сочинуваат претставници од студентите кои престојуваат во студентскиот дом.

(2) Советот на станари ги врши следниве работи:

- разгледува прашања и дава мислење за подобрување на животот и работата на студентите во студентскиот дом,
- соработува со директорот и со други вработени во студентскиот дом и
- врши други работи од интересот за престојот на студентите во домот.

(3) Работата, бројот на членовите, начинот на изборот и организацијата на советот на станари се утврдува со статутот на студентскиот дом.

VIII. ФИНАНСИРАЊЕ НА ДЕЈНОСТА ВО СТУДЕНТСКИТЕ ДОМОВИ

Член 45

Средства за финансирање на државните студентски домови се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија согласно со Законот за буџетите, Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија, како и од корисниците на услуги.

Член 46

За остварување на дејноста на приватните студентски домови средствата ги обезбедува основачот.

Член 47

(1) Студентските домови можат да стекнуваат средства и од:
- партиципација на корисниците на услуги,
- продажба на производи и услуги кои се резултат на вршење на дополнителна дејност и
- легати, донации, завештанија и други извори.

(2) Средствата од ставот (1) на овој член ќе се користат согласно со финансискиот план на студентскиот дом.

IX. СТИПЕНДИРАЊЕ НА СТУДЕНТИ

Член 48

(1) Со цел за откривање, стимулирање и негување на надарени студенти од различни области на науката, техниката, културата, уметноста и спортот, Министерството доделува стипендии на студентите.

(2) Основни критериуми за доделување на стипендии се:
- постигнатиот успех во образованието,
- студиската програма на која е запишан студентот и
- материјалните можности на студентите и нивните семејства.

Член 49

(1) Доделување на студентски стипендии на студенти кои студираат во Република Македонија се врши врз основа на конкурс кој го објавува Министерството.

(2) Доделување на студентски стипендии на студенти кои студираат во странство се врши врз основа на конкурс кој го објавува Министерството.

(3) Конкурсите од ставовите (1) и (2) на овој член ги содржат видот, бројот и висината на стипендиите, како и потребните документи и рокови за доделување на стипендии.

(4) Од вкупниот број на стипендии од ставот (1) на овој член 50% се за студенти од социјалните категории, 30% се за студенти кои постигнале особен успех во учењето и 20% се за студенти кои се запишани на студиски програми од научните подрачја на природно-математичките, техничко-технолошките, биотехничките и/или медицинските науки.

(5) Видот на студентските стипендии и начинот на доделувањето на студентските стипендии ги пропишува министерот.

(6) Против решенијата на Министерството за доделување на стипендии на студенти, во рок од осум дена од денот на приемот на решението, може да се поднесе жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(7) Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен одлучува по поднесената жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на жалбата.

Член 50

Корисници на студентски стипендии можат да бидат редовни студенти, државјани на Република Македонија, доколку ги исполнуваат условите и критериумите согласно со овој закон.

Член 51

(1) Министерството може да доделува стипендии на странски државјани согласно со одлука на Владата, доколку доделувањето на стипендијата е од интерес за Републиката.

(2) Начинот на доделувањето на студентските стипендии од ставот (1) на овој член го пропишува министерот.

Член 52

Министерството може да партиципира со средства во здруженија, сојузи, научни институции и други организации кои создаваат услови за откривање, стимулирање, проширување и продлабочување на знаењата од областа на науката, техниката, културата, уметноста и спортот кај студентите, согласно со закон.

Х. НАДЗОР

Член 53

(1) Надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон врши Министерството.

(2) Инспекциски надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон врши Државниот просветен инспекторат, согласно со закон.

(3) Државниот просветен инспекторат, во рок од 30 дена од денот на завршувањето на сместувањето на студентите во државниот студентски дом, врши инспекциски надзор и во рок од 60 дена од денот на завршувањето на сместувањето на студентите во државниот студентски дом поднесува извештај до Министерството и Владата.

Член 54

Кога Министерството ќе оцени дека статутот или друг акт на студентскиот дом не е во согласност со Уставот или закон, има право да го запре извршувањето на актот до донесување на одлука на Уставниот суд на Република Македонија.

Член 55

Студентскиот дом е должен да овозможи непречено вршење на стручниот надзор и увид во документацијата и евиденцијата што се води во студентскиот дом.

Член 56

- (1) Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор, државниот просветен инспектор утврди дека за прв пат е сторена неправилност од членот 58 ставови (1) алинеја 2 и (2) алинеја 4 од овој закон е должен да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на утврдената неправилност во рок од осум дена и со истовремено врачување на покана за спроведување на едукација на лицето или студентскиот дом каде што е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.
- (2) Формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот на спроведување на едукацијата ги пропишува министерот.
- (3) Едукацијата ја организира и спроведува Државниот просветен инспекторат во рок не подолг од осум дена од денот на спроведувањето на инспекцискиот надзор.
- (4) Едукацијата може да се спроведе за повеќе утврдени исти или истородни неправилности за едно или повеќе лица, односно за еден или за повеќе студентски домови.
- (5) Доколку во закажаниот термин лицето или студентскиот дом над кој се спроведува едукација не се јави на едукацијата ќе се смета дека едукацијата е спроведена.
- (6) Доколку лицето или студентскиот дом над која се спроведува едукација се јави на закажаната едукација и истата ја заврши ќе се смета дека е едуциран по однос на утврдената неправилност.
- (7) Доколку државниот просветен инспектор при спроведување на контролниот надзор утврди дека се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член, донесува заклучок со кој ја запира постапката на инспекциски надзор.
- (8) Доколку државниот просветен инспектор при спроведување на контролниот надзор утврди дека не се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член, поднесува барање за поведување прекршочна постапка пред надлежен суд.
- (9) Државниот просветен инспекторат води евиденција за спроведената едукација на начин пропишан од министерот.

Член 57

Државниот просветен инспектор за извршените контроли изготвува квартални извештаи и ги објавува на веб страницата на Државниот просветен инспекторат на унифициран квартален преглед.

XI. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 58

(1) Глоба во износ од 2.000 до 2.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на вработен во студентскиот дом, ако:

- телесно казни студент, односно психички го малтретира (член 30),
- документацијата и евиденцијата ги води спротивно на членот 31 од овој закон и
- смести студент спротивно на членот 38 став (2) алинеја 5 од овој закон.

(2) Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на студентскиот дом, ако:

- дозволи организирање и дејствување на политички партии и верски организации и истакнува партиски и верски обележја (член 5),
- започне со вршење на дејност пред донесувањето на решение за исполнетост на условите за почеток со работа и вршење на дејност (член 19 став (1)),
- користи печат со несоодветна содржина (член 6 став (2)),
- не донесе годишна програма за работа (член 23 ставови (2) и (3)),
- го спречи или попречува државниот просветен инспектор во вршењето на работите на просветната инспекција, не му ги даде потребните податоци и не ги изврши пропишаните мерки (член 56) и
- дозволи исплаќање на средства кои не се утврдени во годишниот финансиски план (член 38 став (2) алинеја 3).

(3) Глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице за прекршоците од ставот (2) на овој член.

(4) Глоба во износ од 4.000 до 6.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичко или правно лице, ако основа приватна установа спротивно на одредбите од овој закон.

(5) Глоба во износ од 2.500 до 3.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице за прекршокот од ставот (4) на овој член.

(6) Глоба во износ од 7.500 до 15.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице, ако смести студент спротивно на членот 38 став (2) алинеја 5 од овој закон.

(7) Глоба во износ од 5.000 до 7.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на вработеното лице во правното лице кое е определено за сместување на примените студенти, ако смести студент спротивно на членот 26 став (1) од овој закон.

Член 59

Прекршочната постапка за прекршоци предвидени од овој закон ја води надлежен суд.

Член 60

Пред поднесување на барање за прекршочна постапка за прекршоците предвидени во овој закон, Државниот просветен инспекторат води постапка за порамнување согласно со Законот за прекршоци.

XII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 61

Постојните студентските домови во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон ќе ја усогласат својата организација, работа, статутите и другите општи акти со одредбите од овој закон.

Член 62

Директорите на државните студентски домови именувани пред влегувањето во сила на овој закон продолжуваат да ги вршат своите функции до истекот на времето за кое се именувани.

Член 63

Претседателите и членовите на управните одбори на државните студентски домови избрани, односно именувани пред влегувањето во сила на овој закон продолжуваат да ги вршат своите функции до истекот на времето за кое се именувани.

Член 64

Постојниот Државен студентски центар „Скопје“ во Скопје продолжува со работа како Државен студентски дом „Скопје“ во Скопје.

Член 65

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 66

Започнатите постапки пред денот на влегувањето во сила на овој закон ќе завршат согласно со одредбите од Законот за ученичкиот и студентскиот стандард („Службен весник на Република Македонија“ број 37/98 и 40/2003).

Член 67

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за ученичкиот и студентскиот стандард („Службен весник на Република Македонија“ број 37/98 и 40/2003).

Член 68

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.